

BRASSÓI LAPOK

P O L I T I K A I N A P I L A P.

Nyomda és kiadóhivatal

Brassó, Kapu-utca 60 szám. — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ.

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr., kapható:

a kiadóhivatalban, Gross G. Polánek és Friedmann F. urak üzleteiben

Felolós szerkesztő:

Dr. Vajna Gábor,
ügyvéd.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.

Értékesíthető:

d. e. 8—9 és d. u. 2—4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:

8 hasábos garmondsor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr.
2 hasábos garmondsor 8 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésnél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.

Nyilttér sora 15 kr.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Petőfi-estély.

Brassó, szept. 30.

Petőfit nem elég ünnepegni, élvezni is kell. Csak az a nemzet kegyeletes igazán költői iránt, a mely ismeri, olvassa is őket. Ha minden angolnak mindig zsebében van a biblia, minden magyar embernek legalább Petőfi dalait kellene állandóan magánál hordania. Ha nem is magánál hordania, legalább megvennie, s az asztalán vagy a könyvespolcon tartania. S ha nem is éppen megvennie, s odahaza őriznie, — olvasnia, élveznie mindenesetre.

A lezajlott országos Petőfi-ünnep igazán szép és fölemelő volt. Különösen a segesvári volt megható, megkapó. S különösen gyönyörűség volt látni a székelyek ezreit, a mint fölvoztak a magas szomszagos ünnepség színhelyére. Szébbnél-szebb beszédek is tartottak a székely atyafiaknak — könyvek csillogtak a szemeikben azok hallatára. Hevültek, lelkesedtek, mámorosok voltak a nagyság és dicsőség káprázatos képeinek láttára, de — legalább az én lelkemben ott maradt mégis egy csöppje a fájdalomnak — ezek a derék székelyek aligha ismerik, aligha élvezik Petőfi dalait. Mennyivel többet ért volna, ha ragyogó beszédek szövege helyett minden jelen volt székelynek kezébe nyomják ajándékkul Petőfi összes dalait!

Brassóban is volt Petőfi-ünnep. Itt is volt lelkes, rajongó közönség. De Petőfi nálunk sincs minden házbán, dalait nálunk sem olvassák eléggé. A legtöbben megelégszenek azzal, hogy elismerik Petőfi költői nagyságát. Hogy miért? Nem azért, mivel csudaszép dalaiból arról meggyőződtek — hiszen alig olvastak egy-kettőt belőlük, — hanem mert így vallja a világ, az irodalom. Tartanak inkább kevesebb költőnek Petőfit, de olvasnak többen s többet. Azokból a dalokból lehet megtanulni a költészet szeretetét, a haza imadását. Onnan ragyog elénk az emberi és polgári méltóság fénye, a jog-

nak és igazságnak örök eszméje. Csak a ki olvassa is Petőfi dalait, az áldozik igaz kegyelettel a nagy költő emlékének.

Közelebb művészi Petőfi-est lesz Brassóban. Tordai-Grail Erzs, a nagyhirű magyar szavalónő fogja rendezni. Talán az első alkalom hamarosan, a mikor nemcsak lelkesedni lesz módjában a közönségnek, de tanulni s igazán élvezni is. Elébe fogja tártani a kiváló művész Petőfi egész életét, kalandos pályáját, tragikus enyészését. Közbe szavalni fog Petőfi költeményeiből. Ugy fogja összeállítani e dalokat, hogy azok a leghívebb tükrei legyenek Petőfi ifjúságának, az Alföldhöz, barátaihoz, szüleihez, szeretteihez való végtelen vonzalmához, a szabadságért, s hazáért való féktelen lángolásnak, tünneményes pályája minden mozzanatának. Ez az este igazi Petőfi-est lesz, a legméltóbb a költő emlékéhez, melyet annál jobban tisztelünk, mennél jobban ismerjük, s mennél többször élvezzük a költő dalait.

A vendégszereplő művész nő országosan, s már Brassóban is ismert kiváló kvalitásai csak bátorítanak bennünket, hogy erre az estére, mely ünnepi estéje kell hogy legyen a brassói magyarságnak, e helyen, s már most felhívjuk közönségünk figyelmét, pártfogását.

Pildner Ferencz és a kék-piros.

Brassó, szept. 30.

Pildner Ferencz volt földvári főszolgabíró és jelenleg a közhalmi választókerület országgyűlési képviselője az új zászlórendeletten fellelkesült a «Budapester Tageblatt»-ban egy egész cikk erejéig és kiöntötte a kék-piros lobogó használatának betiltása fellett érzett lelki keserűségét.

A cikknek, a mely «Fremde Fahnen und Farben» czim alatt jelent meg, és a melyet a helybeli szász lapok egész terjedelmében közöltek, röviden a következő a gondolatmenete:

«A szászok ünnepélyein és telvonulásai alkalmával a magyar nemzeti lobogó és a kék-piros zászló mindig szépen megfértek egymással. Perczel Dezsőt belügymi-

niszter korában, midőn az ezredévi ünnep alkalmával Brassóba jött, hatalmas nagy banderium fogadta, a melyben a szász falvak által küldött egyes lovascsapatok vezetői kék-piros lobogót, többi lovasai pedig felváltva kék-piros és piros-fehérszöld zászlót lobogtattak. A Honterus-ünnepén, valamint a Teutsch-ünnepén a magyar nemzeti zászló jól megfért a kék-piros zászlóval és a szobor talapzatán a piros-fehérszöld szalagos koszorú a kék-piros szalaggal diszitett koszorúval.

Ezután másként lesz. A belügyminiszter eltiltotta a kék-piros színek használatát; a főispán ezt a rendeletet az alispán mellőzésével, sőt ennek egyenes tiltakozása ellenére közvetlenül kiadta a rendőrkapitánynak, a rendőrkapitány pedig a főispán által támogatva a legkiméletlenebbül hajtja azt végre.»

Ezután elmondja még a Steriu koszorújának, a szász iskolák évszázó és a leányiskolák őszi ünnepélyén alkalmazott zászlók illetve kék-piros szalagok történetét, a Lindner Gusztáv esetét és felhívja a miniszterelnököt, hogy változtasson ezeken az állapotokon és teszi mindezt saját állítása szerint mint szász nemzetiségű képviselő, mint a szabadelvűpártnak meggyőződésből őszinte tagja és a magyar állameszmének rendíthetetlen híve.

Mi bátrak vagyunk Pildner Ferencz cikkére megtenni a magunk észrevételeit, nem úgy mint képviselők, se nem úgy mint a szabadelvűpárt tagjai, sőt még csak úgy sem mint a magyar állameszmének rendíthetetlen hívei, hanem és kizárólag csakis úgy, mint az igazság barátai, a mely jelzöt a valóság iránt legalább ennyiben helyes érzéssel Pildner Ferencz a maga számára nem veszi igénybe.

Nem az ellen van nekünk szavunk, hogy a szász nép jogainak és igazainak védelmére kizárólagosan egyedül jogosított dr. Lurtz Károly mellett most már Pildner Ferencz is feltolja magát a szászok állítólagos sérelmeinek tolmácsolójává.

Mindenesetre az idők változásának és a szászok tanácstalan állapotának és tervszerűtlen politikájának a jele és bizonyága, hogy a brassói «(talmi) Jupiter tonans» már nem elégséges és a zöldek szükségét látják annak, hogy egy kormánypárti szász képviselőt is mozgósítsanak és ne csak a «Kr. Zeitung» című igazhitű lapban, hanem egy budapesti zsidó lapban is szót emeljenek igazaik védelmére és dr. Lurtz K. és Pildner Ferencz, a kik a nyilvánosság előtt élben állanak egymással, in camera sinceritatis ölelkezzenek; mert hogy a Pildner Ferencz eruptiója nem úgy «auf eige-

ne Faust), hanem «ex consilio» történik azt nemcsak az a körülmény bizonyítja, mely szerint a zászlórendelet közzétételét követő napok egyikén Pildner Ferencz Brassóban járt és a fekete és zöld vezérekkel konferált, hanem azok a szövegek is, a melyek a cikkben előfordulnak és a melyek közül a jártas egyének ki tudják válogatni és jelölni külön-külön mindegyiknek apját, anyját, szülőjét és gazdáját annak is megnevezésével, hogy a cikkben felhasznált ezen vagy azon adatot ki szolgáltatotta Pildner Ferencznek.

De hát minket nem az indít szövegre, hogy dr. Lurtz K. osztani kénytelen már most nemcsak a vezérség babérjain, hanem a a mátyrkoszorú is Pildner Ferenczhez. Ezt végezzék ők el egymás között és a rangtöközt is állapítsák meg közös egyetértéssel, és ők magok jelöljék meg azt, hogy melyik közülük a Don Quixotte és melyik a Sancho Panza. Minket csak az a részrehajlás és teljes hiánya a tárgyilagosságnak bánt, a melyről Pildner Ferencz cikke tanúságot tesz és az az arrogancia, a melylyel a helyzetnek hamis világításban történt feltüntetése után ezen önmaga által vetett hamis alapon a hatóságok és a sajtó magatartása fölött ítéletet mond. Mert mi nem tartjuk azt bűnnek, ha valaki a szászok érzelmeinek és jogos érdekeinek védelmére tollat ragad. Mi magunk is megtettük azt akárhányszor és megtesszük ezután is, mert azt tartjuk, hogy a jog mindig jog marad, akár szászé, akár magyaré az és a sérelem mindig csak sérelem, akár szász, akár magyaron követik el azt, és az a körülmény, hogy valaki nem magyar, nem lehet jogczim arra, hogy jogaitól megfossszák, vagy rajta sérelmet kövessenek el. Megkivánjuk azonban, hogy ha valaki valamely helyzetet feltár a nagy közönség előtt és különösen akkor, ha elbírálás végett teszi ezt, megkivánjuk, hogy annak a helyzetnek ne csak az ő fájára előnyös tényoldalait szedegesse össze és állítsa a másik faj hátrányára a kirakatba, hanem fesse le az állapotokat a valóságnak teljesen megfelelően.

Pildner Ferencz nem ezt teszi.

Abban igaza van, hogy valóságos lelki öröm töltheti el a finomabb izlésű szemlélőt valahányszor egy-egy szász ünnepélyt végig néz. Ezt lapunk is sokszor kiemelte. Kiemeltük a Honterus szobrának leleplezése, és kiemeltük a Teutsch-ünnep alkalmával, jelölve annak, hogy a szépet, a jót, a nemeset a szászban is meg tudjuk becsülni és óhajtjuk, hogy mások is megbecsüljék. És abban is igaza van, hogy az a hatalmas közszellem, mondhatnók öserő, a mely ilyenkor a derék szász nép közt megnyilatkozik, a legerősebb czáfolata a «német faj fojtogatásáról» (Erwürgen der deutschen Nationalität) belföldi és külföldi lapokban annyiszor feltálatl remeséknek.

Sőt még az az állítása is megfelel a valóságnak, hogy a szász faj anyagi és szellemi előrehaladása nemcsak magának a fajnak áll érdekében, hanem a magyar államnak is erősségére szolgál.

De abban már nincs igaza, hogy az általa vázolt és azokhoz hasonló ünnepies alkalmakkor a magyar nemzeti zászló és a kék-piros mindig s z e p e n m e g t é r t e k e g y m á s m e l l e t t.

Felhozza ugyan Perczel Dezső volt belügyminiszternek a millenáris ünnep alkalmával történt fényes fogadtatását; fel a Honterus és a Teutsch-ünnepet, mint a melyeken piros-fehér-zöld és kék-piros testvéri összhangban olvadtak össze.

Ámde, a mi a Perczel Dezső fogadtatását illeti, arra nézve maga Pildner Ferencz bevallja, hogy ez «t ü n t e t é s» akart

lenni a mérsékelt szászok részéről a zöldek ellen, a kik a magyar állam fennállása ezredik évfordulójának megünneplésével szemben a mérsékelt szászok ítélete szerint is a művelt népek történetében páratlanul álló brutális módon viselték magukat.

Kár, hogy Pildner Ferencz elő nem sorolta ezen «t ü n t e t é s» szükséges voltának alaposabb megvilágítása czéljából azokat a megörökítésre érdemes kifakadásokat, a melyek a zöldek ajkairól a városi képviselőtestület azon közgyűlésein elhangzottak, a melyeken az ezredévi emlék felállítására, a belügyminiszter megvendégelése és általában az ezredévi ünnep előkészítése czéljából teendő intézkedéseket tárgyalták, mert akkor el kellett volna mondania, hogy az a dr. Lurtz Károly, a kinek faja itt megdagadott és jólétre és hatalomra tett szert, e szavakkal tiltakozott a miniszter megvendégelése ellen: «Die Perlen im Weine den der Herr Minister und sein Gefolge trinken werden sind die Schweisstropfen der Armen (t. i. Sachsen).» Akkor el kellett volna mondania, hogy ugyanaz az ur arról az Árpádról, a ki n e k i s hazát szerzett, így nyilatkozott: «Was geht uns der Herr von Árpád an?» és el kellett volna mondania, hogy a zöldek oly elkeseredett ellentállást fejtettek ki a városnak ünneplő szándékával szemben, hogy a miniszter kénytelen volt mindennemű megvendégelést kikérni magának és a házigazda szerepét átvenni ott, a hol szívesen látott vendégül kellett volna őt fogadni.

Mindezt el kellett volna Pildner Ferencznek mondania, hogy teljesen érthetővé tegye azt a helyzetet, a melyben csakugyan elkerülhetetlenül «t ü n t e t n i ö k» kellett a mérsékeltnek a «zöld» szászok ellen a miniszter mellett, ha azt nem akarták, hogy solidaritást vállalni láttassanak olyan eljárással, a melytől nemcsak a magyar érzésű, de általában minden a conventionalis társadalmi formák iránt csak némi érzékkel is bíró egyének megbotránkozással fordultak el.

Ámde kizárólag kék-piros színek és zászlók alkalmazásával csak nem tüntethettek a zöldek ellen és a magyar miniszter mellett? Mi maradt tehát egyéb hátra mint a nemzeti színeket is alkalmazni, még pedig az elérendő czélnak megfelelőleg, minél g a z d a g a b b a n. Azt is elfelejtette Pildner Ferencz megemlíteni, hogy a Honterus ünnep alkalmából b. Bánffy Dezső miniszterelnök rendelete következtében m u s z á j v o l t ugyananyai nemzeti lobogót kitűzni a mennyi kék-piros zászló alkalmaztatott és hogy a Honterus szoborra helyezett koszorúk közül e g y e t l e n e g y s e m v o l t piros-fehér-zöld szalaggal ellátva, a Teutsch szoborra helyezett e g y e t l e n piros-fehér-zöld szalagu koszorú nem s z á s z o k t ó l, hanem m a g y a r o k t ó l származott és midőn a lapok tévesen azt írták, hogy t ö b b ilyen nemzeti szalaggal ellátott koszorú helyezett arra a szoborra, a «Kr. Zeitung» a legerélyesebben tiltakozott ezen állítás ellen, ellenben a z t a téves állítását a lapoknak, melyszerint fekete-sárga szalagu koszorú is díszítette a Teutsch szobrot, ugyanaz a lap egyáltalában n e m l á t t a s z ü k s é g e s n e k helyreigazítani.

Es ha mindezekhez még azt is feltárta volna olvasói előtt, hogy a «Kr. Zeitung» «Roth-weiss-grüner Fetzen»-nek nevezte a nemzeti lobogót, és 1895 márczius 15-dikén a szász takarékpénztár tulajdonát képező Vigadó épületéről egyenesen annak eltávolítását követelte; ha megemlítette volna Szabó Sándor esetét, a ki ellen fegyelmi eljárást akartak indítani rendőrbiztos korában azért, hogy nemzeti lobogót tűzött ki a városházára

és rámutatott volna azokra a szász háziurakra, a kik a Honterus ünnep alkalmával, a midőn a Bánffy D. féle rendelet szerint a kék-piros zászlót csak hasonló számú nemzeti lobogó társaságában volt szabad kitűzni, inkább semmiféle lobogót sem tűztek ki, mintsem hogy a nemzeti lobogót kitűzték volna; mindennek felett pedig ha azt is elmondta volna, hogy a zászlórendelet kibocsátására egy olyan konkrét eset — a román zászlónak szász ünnepén szászok által történt alkalmazása, tehát azon lobogó használata adott alkalmat amelyről P. F. maga is bevallja, hogy «minden higgadtan gondolkodó embernek el kell ismernie az idegen színek és zászlók használatára irányuló tilalom helyességét», akkor aligha fejezte volna be f j e t e t é s e i t a z o l á l l í t á s s a l, melyszerint a legújabb zászlórendelet előtt Brassóban piros-fehér-zöld és piros-kék testvériesen megérték egymás mellett, akkor belátta volna talán már irásközben, hogy méltatlanul és igazságtalanul illeti sértéssel a miniszterelnököt a zászlórendelet által előidézett helyzetnek az abszolutizmus korához való hasonlítása által, sőt meggyőződött volna talán arról is, hogy é p e n a z é r t k e l l e t t a rendeletet kiadni, mert a nemzeti lobogó sérelmére visszaélés történt a kék-piros zászló használatának szabadságával, mert hiszen ott, a hol önként adják meg a nemzeti zászlónak a mi azt megilleti, nem alkalmaztak rendeletet és mindezekről meggyőződés-vagy letette volna a tollat, vagy más modorban, kevesebb arroganciával és több beismeréssel kelt volna a kék-piros szín védelmére.

Az is csudálatos, hogy valahányszor a szász lapok az új zászlórendeletet tárgyalják, egy füst alatt rendesen kirohanást is intéznek a vármegye főispánja ellen.

Ezt teszi Pildner Ferencz is. Pedig éppen neki, ha van ideje és akarata úgy is mint szász, úgy is mint volt főszolgabírónak letolyt éveinek eseményei között bönghesni, nem nagyon kell megerőltetnie emlékezetét, hogy csoportosíthassa azok közül ama mozzanatokat, a melyek az emberség nevében tiltakoznak ezen eljárása ellen. És azt sem hisszük, hogy az ily kirohanások, a melyek rendesen magukkal hozzák az alispánnak és a főispánnak egymással való szembeállítását akár az ügynek, akár Pildner Ferencznek használnának.

Azt írja Pildner Ferencz, hogy a főispán a miniszteri rendeletet az alispán mellőzésével sőt ennek tiltakozása ellenére közvetlenül kiadta a rendőrkapitánynak.

Hogy P. F.-nek minő fogalmai vannak a köteleesség teljesítéséről, azt a földvári főszolgabírói hivatal könyvei mutathatnák meg. Mi azonban azt tartjuk, hogy a főispánnak k ö t e l e s s é g e v o l t intézkedni arról, hogy az a miniszteri rendelet, a mely oly felhívással küldetett hozzá le, hogy végrehajtását «a l e g s z i g o r u b b a n e l l e n ö r i z z e», ne heverhessen hónapokon át a fiókban, hanem valóban végre is hajtassék, és midőn az a rendelet a f. évi aug. 3—4-dikétől szept. 5-éig tehát egy egész hónapig még is végrehajthatlanul maradt, akkor bizonyosan még a legszelidebb neme volt az az intézkedésnek, hogy a főispán közvetlenül adta ki a rendeletet a rendőrkapitánynak, illetve az általa már kiadott rendelet végrehajtására közvetlenül szólította fel a rendőrkapitányságot, annál inkább, mert ellenkezőleg Pildner Ferencz állításával az alispán a miniszteri rendelet ellen legalább szept. 5-dikéig n e m t e t t f e l t e r j e s z t é s t.

Legyen nyugodt Pildner F. ur! a főispán törvényesen járt el; mert ellenkező esetben ön s még előbb dr. Lurtz K. másutt kerestek volna orvoslást és nem a Budapesti Tagblattnál; és legyen nyugodt a felől is,

hogy a főispán ellen intézett ilyen kirohanások neki a nyilvánosság előtt sem ártanak; mert minél többet bántalmazza őt az állam és a magyarság érdekei iránt tartozó kötelességének szigorú teljesítéseért, annál közelebb hozzák a mi szívünkhez és annál marandóbbá teszik emlékét a mi lelkünkben.

Sokkal hosszabbra nyult már cikkünk, mintsem hogy Pildner Ferencnek még egyéb az igazság sérelmére tett kijelentéseivel is foglalkozhatnánk. Hogy a Steriu koszorujáról elmondott és a Kronst. Zeitungból merített állítás ellenkezik a valósággal, mert a rendőrkapitány nem távolította el a halottas szobában alkalmazott idegen színű szalagot, azt már a polgármester nyílt ülésben kijelentette, és mi csak sajnáljuk, hogy Pildner F. értesüléseit a Kr. Zeitungra kezdi alapítani. Hogy az évzáró ünnepélyen egy porosz zászlót a rendőrség eltávolított, azt nem helytelerítheti az a — Pildner Ferencz, a ki cikkében kevéssel előbb kijelenti, «hogy minden higgadtan gondolkodó embernek el kell ismernie az idegen színek és lobogók használatára irányuló tilalom helyességét;» mert hiszen a porosz lobogó is idegen szín és Pildner Ferencz is higgadtan gondolkodó ember. Hogy az őszi ünnepen a leánykák hajából kibontották a kék-piros szallagokat, ez is a Kr. Zeitung kacsája, mert a való az, hogy a rendőrközeg csak figyelmeztette a színek viselésének meg nem engedett voltára a leányiskola igazgatóját.

Végül még egyet. Pildner Ferencz és a szász lapok is azt állítják, hogy a zászlórendelet a szászoknak a magyaroktól való elidegenedését és az általános elkeseredést idézi elő. Megragadjuk az alkalmat, hogy megkérdezzük: Hát ugyan mikor mutattak irántunk a a szászok rokonszenvet? Soroljon elő Pildner F. csak néhány konkrét esetet, a mely a szászoknak irányunkban érzett olyatén rokonszenvéről tanuskodik, a minőt mi irányunkban akárhányszor tanusítottunk és hogy Oberttel szóljunk, — trotz alledem és trotz alledem ma is táplálunk? Hát nem szidott-e bennünket a Kr. Zeitung a zászlórendelet, a helynevekről szóló törvény előtt is épen úgy sőt még sokkal vehemensebben mint jelenleg? Hát hol és mikor létezett az a rokonszenv, a melynek elhidegülésével fenyegetőznek? Hiszen épen az a baj, hogy mikor a szászoknak jól megy a dolguk, akkor arrogánsak a magyarral szemben és kutyába se veszik, s ha kedvük elleni dolgok történnek, akkor mégis elhidegüléssel fenyegetőznek és a soha nem létezett barátság nevében és érdekében követelik a nekik nem tetsző intézkedések megváltoztatását.

Ne ámítsuk egymást Pildner ur! Soha se lesz addig jó barátság közöttünk, de még csak béke és egyetértés sem, míg egymás becsapására utazunk, a helyett, hogy mi is és Önök is férfiasan beismernék tévedéseinket. Ez az első lépés egymás megértésére és hogy Önnek alkalmat nyujtsunk erre vagy esetleg a n n a k kimutatására, hogy mi tétve d t ü n k, ezért irtuk jelen sorainkat.

Lehet, hogy még visszatérünk cikkére; de addig is legyen meggyőződve arról, hogy nyilatkozásunkkor távol állott tőlünk minden ellenszenv az Ön személye vagy a szászok iránt, a kiktől mint néptől elismerésünket és nagyrabecsülésünket sőt rokonszenvünket sohasem vontuk meg. Ha

bántott valami, az a fájdalom volt ama szomorú jelenségek miatt, a melyeknek számát ön is szaporította Pildner ur, hogy igaztalan vádakkal dobáljuk egymást, közös érdekeink váltetett munkálása helyett és vigaszunkul csak az a soha el nem tűnő remény szolgált, hogy bár majd csak nemzedékek letünése után, a faji jellegével sértetlenül tennmaradó szász nép kultúrában és anyagiilag erősödve, akkor, midőn már nem homályosítja el szemét a magyarosításra irányuló állítólagos törekvéseinktől való alaptalan félelem tisztábban fog látni és tárgyilagossabban ítélni és hozzáférhetőbb lesz a magyarnak, mint természetes érdektársának rokonszenve és barátsága iránt. Erre a célra munkáljunk vállvetve Pildner ur!

HIREK.

BRASSÓ, szept. 30.

— **Petőfi-estély.** Nagy élvezet vár a brassói magyar közönségre. Torday Grail Erzs, a kitűnő szavaló október 21-ikén Petőfi-estélyt fog rendezni városunkban, a melyen Petőfi megfelelő költeményeinek elszavalásával előadja Petőfi önéletrajzát, jellemrajzát, költészetének jellemzését, természeti — pusztai — genre képeit, ismerteti bölcselétét, szerelmi és nemzeti dalait és jóságait. E fontos eseményt vezércikkünk méltatja.

— **Tombolával egybekötött jótékony-célú estély.** A róm. kath. árvaházalapító nőegylet október 7-én — szombaton — az »Orient« szálloda nagytermében az »Erzsébet-alap« és egy árva-leány nevelési céljaira táncszal és tombolával egybekötött jótékony-célú estélyt rendez. A érdekesnek ígérkező estély műsora a következő: 1. Tell V. Rosinától-Nyitány. Zongorán előadják F a f l i k Anna és J e k e l Helén kisasszonyok. 2. Kettős-Négyes. Jaschik Gyula karnagy ur vezetése alatt. 3. »Auf Widersenh«. Dal Liebe L.-tól. Éneklí K r o n e s Teréz urnő. 4. Monolog. Előadja: özv. D ö m j é n Zoltánné urnő. 5. »Leleplezések«. Feloírvasás G u ó t h Zoltán ur által. 6. Tombola. — Műsor után táncz. Az estély kezdete 8 órakor.

— **Hackmüller Zelma hangversenye.** Amint már többször említettük, Hackmüller Zelma k. a operaénekesnő hangversenye jövő szerdán este lesz a Vigadó nagytermében. A budapesti és bécsi konzervatoriumot végzett művész szépen kifejlődött és iskolázott sopran hangja a legnagyobb megelégedéssel fogja eltölteni mindazokat, a kik hangversenyét végig fogják hallgatni. Ép azért is méltán nézünk érdeklődéssel ezen első hangversenye elé. Jegyek a hangversenyre már mostan kaphatók Hiemesch W. könyvkereskedésében.

— **Halálozás.** S c h l a n d t Ede életének 74-ik, özvegye 13-ik évében, hosszas szenvedés után Kolozsvárt meghalt. Temetése október 1-én d. u. 4 órakor lesz Brassóban Sztás u. 27. sz. alatti saját házából a magy. evangélikus sarkertben.

— **Tudorrá-avatás.** A d l e r Izidort ma délben avatták fel a budapesti egyetemen az összes gyógytudományok tudorává. A fiatal orvos városunk szülötte és fia Adler R. kereskedőnek.

— **Tamburások.** A »Zöldfa« szállodában játszó s általános érdeklődést keltő bajai tamburások ma és holnap játszanak még.

— **Katona-zene.** Az Európa szálloda éttermében holnap — vasárnap — este a katona-zene játszik.

— **A brassó-háromszéki h. 6. vasuton** a f. évi október hó 1-re hirdett uj személy és podgyászdíjszabás, csak november 1-én lép életbe.

— **»Az oroszlanhoz«** címzett vendég-űjjonnan átalakítva s a jelen kornak megfelelő étteremmé rendeztetett be. Az új haszonbérő Jakab Ilona főtörekvése az lesz, hogy a közönséget a legjobban és legizletesebben kiszolgálhassa. Bővebbet lapunk hirdetésében.

— **Ki lesz a háromszéki alispán?** Háromszékvármegye törvényhatósági bizottsága október 13-án tölti be a Gábor Péter elhalálozásával megürült alispáni hivatalt. A választás előreláthatólag egyhangú lesz, a mennyiben a vármegye közönsége egyetlen jelölt körül csoportosul s a közvélemény már régen kiszemelte erre az állásra Szentiványi Miklós vármegyei főjegyzőt, ki az alispánt eddig is helyettesítette. Szentiványi Miklósnak választása által üresedésbe jön a vármegye főjegyzői hivatala is. Erre az állásra már két pályázó van: Vajna Miklós főszolgabíró és dr. Damokos Ödön vármegyei második aljegyző. Mindkettőnek tékintélyes pártja van, s a választás elé nagy érdeklődéssel néz a közönség.

— **Az erdélyi ág. ev. egyház szubvencziója.** Az erd. ág. ev. egyház f. évi aug. 14 én tartott közgyűlése az állami szubvenczió tolemelését kérte a közoktatásügyi minisztértől. E kérésre az országos konzisztoriumhoz leirat érkezett, mely szerint a kormány nem adhat olyan rendkívüli segítyt, melyről az 1898. évi XIV. t. cz. nem intézkedik.

— **Az új italmérési rend.** Az új italmérési törvény végrehajtásához kiadott miniszteri rendelet szerint a fűszerek, szatócsok és vegyeskereskedők január 1-től fogva eltiltatnak minden néven nevezendő szeszes italoknak poharazásától és k i m é r é s é t ő l, amelyeknek literenkénti ára egy forint alul van. Ez pedig annyit jelent, hogy az illető kereskedők a poharazás és kimérés jogát teljesen elvesztenék. Az utasításban foglalt még több olyan intézkedés orvoslása iránt, melyeket a kereskedők magukra nézve sérelmeseknek tartanak, társulataik útján közös memorandummal fordulnak a pénzügyminiszterhez s e célból országos értekezletet tartanak a fővárosban.

— **Temesvár magyarsága.** A mindig »Kis-Bécsnek« csulolt és németnek tartott Temesvár legújabbban lelkesedve tüntet a magyarság mellett. Az első teljesen magyar színészszézon alkalmával elhatározták lakosság hogy a színházban minden kibérelhető helyet kibérel. Elejét akarják venni ugyanis annak a kérelemnek, hogy Temesvár még nem magyarosodott meg eléggé arra, hogy színházában tiszta magyar színlelőadásokat tartsanak az egész színiévszakon át.

Dr. Feiler Ignác ügyvédi irodáját Kapu-utca 13 szám alá helyezte át.

Csinosan butorozott hónapos szoba

olesón bérbeadandó. Bővebbet az Orient, Nr. 1 irodájában.

Orient Nr. 1. éttermében vasárnaptól kezdve eredeti friss csapolású Schwechati sör méretik ki.

Schwechati-sör

Minden vevőnek írásbeli jótálás adatik!

Leggyorsabb elintézés.

Három évtized óta legjobb hírnevű cég.
HELMBOLD L. örökösei
ékszerészek

Brassó, Weisz Mihály-utca 24. szám alatt. (Saját ház.)

Legnagyobb raktár minden-
nemű ékszerekben valamint
jegygyűrűkben bármily súly-
ban. ~~~~~

Kétféle berendezett
javító-műhely.

Nagy raktár valódi arany
és ezüst sveiczi zsebórákban.

Evőeszközök 13 próbás hi-
vatalosan fémjelzett áruk.

14 karátos Lorgnonláncok.

Ezüst és fémövek.
Régi övek ujja helyreállítás.

Hatóságilag fémjelzett áruk. Legjutányosabb árak.

Szolid és lelkismeretes kiszolgálás.

Raupert W. fogorvos műintézete

Weisz-Mihály u. 30.

Kezkesedik fájdalom nélküli fogoperatiokról, teljes vagy
részbeni elkabítás mellett kívárat szerint, a legujabb **veszély**
nélkül. Művészi fogberakás inylemez nélkül, legkellemesebb szilárd
viselés, arany hidak készítése, arany koronák a gyökerekre erő-
sitve a legujabb amerikai rendszer szerint.

Arany, platina, ezüst és emaille plombák, művészi állkapocs
pótlás, Obturatumok, praeparatumok. Rendelő órák: 8—
12-ig és 2—6, délelőtt 8—12 szegényebb sorsuaknak mérsékelt
árak.

Rezsőparkkal szemben mai naptól kezdve láthatók
a világ legokosabb kutyái.

Konkurrencia nélkül.

Caró, a világ egyetlen zongorázó kutyája s úgy ő, mint 20 társa mind
szeretetre méltó állatok. Mutatványaik meglepik a nézőt. Köztük Caró az
elsőrendű, mely a többek között „Az utolsó rozsa” a „Mártha” operából
játssza, a mi az ő kedvenc darabja. Az utóbbi kutyákat sok fáradozás után
írás, olvasás, és számolásra is rabítottam, úgy hogy a közönség által feladott
számítási példákat megoldani képesek. Ismerik a testeket, a virágokat, erő-
mutatványokat produkálnak és tánczolniak. Szóval a művészet legmagasabb
fokán állanak, eddig meg nem látott módon. Ezen érdekes előadáshoz bátor-
kodom a n. é. közönséget meghívni.

Belepti díj: Tamlásszék 50 kr., I. hely 40 kr., II., 30 III. hely 15
kr. Katonák csillag nélkül és deák az első három helyen felét fizetik. —
Kezdeté délután 4 órakor és tart este 9 óráig, Vasárnap d. u. 3-tól este
9-ig minden órában egy előadás.

Számos látogatásért esedezik.

H. Prechtel,
tulajdonos.

Uj!

Semmona

Uj!

a világ egyedül létező élő mellszobra. Elegáns megjelenés, Biztos siker.

Hirdetmény.

Hétfőn i. é. október 9-én délelőtt 9 órakor az itteni kir.
törvényszék telekkönyvi hivatalában az árvaház utca 4 házsz.
alatt fekvő ugynevezett Marienburg féle háznak birói önkényes
árvereztetése fog megtartatni.

A kikiáltási ár 6000 frt, bánatpénzül 600 frt teendő le. A
vételár 3 részletben és pedig annak $\frac{1}{3}$ -a az árverés, napjától
számítandó 20, $\frac{1}{3}$ -a 40 és $\frac{1}{3}$ -a 60 nap alatt fizetendő. A vétel-
ár felerésze a házra bekebelezve a vevőnek esetleg meghagyatik.

Megkivárató további felvilágosítás Schnell Karoly kir.
közjegyző valamint Reich Ágost ügyvéd uraknál kapható.

Sz 2153.

Kéményseprés kiadása.

Alulírott igazgatóság közhírré teszi, hogy a ménesbirtokhoz tartozó
összes épületek kéményeinek, kályhainak, takaréktűzhelyeinek, stb. tisztítása,
szóval a kéményseprési szakmába vágó munkák folyó évi október hó 18-án a
fogarasi m. kir. állami ménesbirtok igazgatóságához legkésőbb
beli ajánlati tárgyalás után 1900 évi január hó 1-től kezdődő három egy-
másutáni évre ki fognak adatni.

Az egy koronás bélyeggel ellátott, sajátkezűleg aláírt zárt írásbeli
ajánlatok, — melyek borítékára „Ajánlat kéményseprési munkákra” feljegy-
zendő, — a fogarasi m. kir. állami ménesbirtok igazgatóságához legkésőbb
folyó évi október hó 18-án délelőtt 11 óráig adandók be, illetve ugy adandók
postára, hogy az ajánlatok fent kitett időre az igazgatósághoz beérkezzenek,
mert később érkező ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

Az ajánlatokban a vállalati összeg számokkal és betűkkel is kiírandó
és vállalkozónak szakképzettségét és eddigi működését igazoló okmányok
illetve ezek hitelesített másolatai az ajánlatához melléklendők.

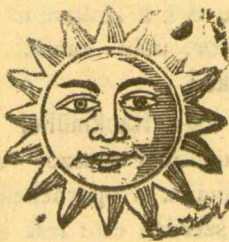
A kéményseprési munkálatok teljesítésére vonatkozó feltételek, melyek
alapján az elfogadott ajánlat benyújtójával szerződés fog kötöttni — az aláírt
igazgatóság irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Ajánlattevő köteles ajánlatában kiténni, hogy az árlejtési és a szerző-
dési feltételeket ismeri, s azoknak magát feltétlenül aláveti.

Az ajánlatok a földmívelésügyi m. kir. Miniszter ur Ó nagyméltóságá-
hoz terjesztetnek fel, a miért is ajánlattevőkre nézve ajánlatuk a magas el-
határozásnak ezen igazgatósághoz leendő leérkezéskéig kötelező.

Fogarás, 1899. szeptember hó 20-án.

A fogarasi m. kir. állami ménesbirtok igazgatósága.

RESCH ADOLF
ékszerész,

Kapu-u. 7, sz.

a cég alapított 1833-ban.

Gazdag raktárekiszterekben, arany- és ezüstne-
müben és szépválaszték schweiczi zsebórákban

Raktáron van Christoffe-, I. minőségű berndorfi alpaca- és
China-ezüstnemű is az olcsóbb fajtából.

Megvétetnek arany- és ezüst-tárgyak, nemes kövek, gyöngyök
régí pénzek és mindennemű régí ségek.

Szolid aranyozás, ezüstözés, nikelzés és vörös rézzel van
bevonás, villanyos úton.

Olcsó és gyors kivitele a fentnevezett szakmába vágó tár-
gyak javításának.

Vésések kőbe és fémekbe.

Különlegesség: egyesületi jelvények és alkalmi érmék készítés

Mórathon

A magyar korona országainak gyári raktára Weber Ottó és Társánál Bpest Erzsébet körut 19.

A legkitünőbb dohány vegyíték és majdnem mindenütt kapható.

Brassó és vidékének főraktára: 438 (1—10)

Fischer Samuel látszerésznél Kolostor-utca.

Laptulajdonos: Trattner H. Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdájában, Nyomdatulajdonosok: Trattner H. és társ.